

ODRŮDY BRAMBORU V ČESKÉ REPUBLICE V ROCE 2020

V České republice bylo v roce 2020 registrováno 117 odrůd (27 odrůd velmi raných, 35 odrůd raných, 33 odrůd poloraných a 22 odrůd polopozdních až pozdních). Nově bylo registrováno pět nových odrůd bramboru – rané odrůdy Doubrava a Manuka pro přímý konzum varného typu B, Gabreta pro přímý konzum varného typu AB, – poloraná až polopozdní odrůda Respect pro zpracování na škrob a velmi pozdní odrůda Datan pro zpracování na škrob. V ČR se mohou množit odrůdy registrované ve všech státech EU – Společný katalog odrůd druhů zemědělských rostlin uvádí přes 1600 odrůd. Odrůdy bramboru byly v roce 2020 množeny na 2 865,72 ha. Množeno bylo 201 odrůd. Dvě odrůdy byly množeno na ploše větší než 100 ha (Eurostarch – 225,80 ha, Antonia – 140,96 ha). Podrobnější analýza množitelských ploch odrůd bramboru v roce 2020 je uvedena v tabulce 1.

Tab. 1: Analýza množitelských ploch odrůd bramboru v ČR v roce 2020

Odrůdy bramboru množené v ČR	Počet množení odrůd	Plocha množení		% z celkové plochy množení 2020 (2019)
		v ha	2020/2019	
Celkem	201	2 865,72	1,01	100
Registrované odrůdy v ČR (119, 61 CZ)	73 z toho CZ 51	892,43 504,16	0,83 0,82	31,14 (37,87) 17,59 (21,65)
Odrůdy registrované v ostatních státech EU (cca 1500)	128	1973,29	1,12	68,86 (62,13)
Odrůdy s plochou množení nad 100 ha pro konzum pro škrob	1 (DE) 1 (DE)	140,96 225,80	0,42 0,68	4,92 (11,69) 7,88 (11,65)
Významné konzumní odrůdy s plochou množení nad 20 ha	25	1307,90	0,99	45,63
Odrůdy s velmi pevnou a pevnou dužninou (A, AB, BA)	13 odrůd (2 CZ)	767,98	1,03	26,80
Odrůdy se středně pevnou až kyprou dužninou (B, BC)	12 odrůd (4 CZ)	539,92	0,94	18,84
Odrůdy s kyprou, silně moučnatou dužninou (C, CB)	0 odrůd	0	0	0
Významné odrůdy pro výrobu škrobu a smažených výrobků z brambor s plochou množení nad 20 ha	12 odrůd (3 CZ)	759,72	0,95	26,51

Sortiment odrůd se postupně mění. Pro informaci je uveden přehled odrůd určených pro konzumní účely a pro výrobu škrobu, které byly v ČR v roce 2020 množeny na ploše větší než 20 ha. Pořadí odrůd je dáno plochou množení v roce 2020. U odrůd registrovaných v ČR byly využity údaje ÚKZÚZ, u ostatních pak informace ze zahraničních katalogů (tab. 2–4).

Tab. 2: Základní informace o odrůdách s velmi pevnou a pevnou dužninou

Odrůda	Země původu	Vegetační doba	Tvar hlíz	Varný typ	Barva slupky	Barva dužniny	Hlavní užití
Antonia	D	poloraná	oválný	AB	žlutá	žlutá	konzum
Marabel	D	raná	oválný	BA-B*	žlutá	žlutá	konzum
Bernina	D	poloraná	dlouze oválný	A	žlutá	žlutá	konzum
Anuschka	D	velmi raná	oválný až kulovitý	AB	žlutá	žlutá	letní konzum
Carrera	NL	raná	oválný	AB	žlutá	žlutá	konzum
Princess	D	velmi raná až raná	oválný	AB	bílá až žlutá	žlutá	konzum
Ranomi	NL	velmi raná	oválný až dlouze oválný	BA	žlutá	žlutá	konzum
Belana	D	raná	oválný	AB*	žlutá	tmavě žlutá	konzum
Vysočina	ČR	raná až poloraná	oválný	AB*	žlutá	žlutá	konzum
Dominika	ČR	poloraná	krátce oválný	AB*	žlutá	žlutá	konzum
Ballerina	D	raná až poloraná	oválný	A-AB	žlutá	žlutá	konzum
Rosara	D	velmi raná	oválný	BA*	červená	žlutá	letní konzum
Finka	D	velmi raná až raná	oválný	AB*	žlutá	žlutá	konzum

Pozn.: * při registraci odrůdy v ČR

Tab. 3: Základní informace o odrůdách se středně pevnou až kyprou dužninou

Odrůda	Země původu	Vegetační doba	Tvar hlíz	Varný typ	Barva slupky	Barva dužniny	Hlavní užití
Red Anna	CZ	poloraná	krátce oválný	B*	červená	tmavě žlutá	konzum
Adéla	CZ	raná	krátce oválný	B*	žlutá	tmavě žlutá	konzum
Impala	NL	velmi raná	oválný až dlouze oválný	B*	žlutá	světle žlutá	letní konzum
Sunita	NL	raná	krátce oválný až oválný	B	žlutá	žlutá	konzum
Agria	NL	poloraná	oválný	B*	žlutá	žlutá	konzum
Laura	D	poloraná	dlouze oválný	B-BC*	červená	tmavě žlutá	konzum
Sunshine	D	velmi raná až raná	dlouze oválný	B	žlutá	žlutá až tmavě žlutá	konzum
Daisy	FR	raná až poloraná	oválný	B	světle žlutá	světle žlutá	konzum
Queen Anne	D	raná	dlouze oválný	B	žlutá	žlutá	konzum
Monika	CZ	velmi raná	dlouze oválný	B*	žlutá	světle žlutá	letní konzum
Granada	D	poloraná	dlouze oválný	B*	žlutá	žlutá	konzum
Jasmina	CZ	raná	oválný	B*	žlutá	žlutá	konzum a loupané za syrova

Pozn.: * při registraci odrůdy v ČR

Tab. 4: Základní informace o odrůdách pro výrobu škrobu a zpracování na smažené výrobky

Odrůda	Země původu	Vegetační doba	Tvar hlíz	Obsah škrobu	Barva slupky	Užití
Eurostarch	D	polopozdní až pozdní	krátce oválný	vysoký	žlutá	zpracování na škrob
Lady Claire	NL	raná	krátce oválný		žlutá	pro lupínky
Euroresa	D	polopozdní až pozdní	krátce oválný	vysoký	žlutá	zpracování na škrob
Dominátor	CZ	polopozdní až pozdní	krátce oválný	vysoký	žlutá	zpracování na škrob
Zuzanna	D	poloraná	kulovitý	vysoký	žlutá	zpracování na škrob
Kiebitz	D	raná	kulovitý		žlutá	pro lupínky
Nafida	FR	polopozdní až pozdní	kulovitý	vysoký	červenožlutá	zpracování na škrob a sušené výrobky
Ornella	CZ	polopozdní až pozdní	krátce oválný	vysoký	červená	zpracování na škrob a smažené výrobky
Verne	CZ	poloraná	krátce oválný	velmi vysoký	žlutá	zpracování na škrob
Kuras	NL	polopozdní až pozdní	krátce oválný až oválný	velmi vysoký	žlutá	zpracování na škrob
Albatros	D	poloraná	krátce oválný	vysoký	žlutá	pro lupínky zpracování na škrob
Saprodi	NL	polopozdní až pozdní	oválný	vysoký	žlutá	zpracování na škrob a sušené výrobky

Pozn.: * při registraci odrůdy v ČR

Dlouhodobý koncepční rozvoj VÚB: Trvale udržitelné systémy produkce kvalitních brambor (RO1618) a v rámci Národního programu konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin, zvířat a mikroorganismů významných pro výživu a zemědělství MZe č.j. 51834/2017-MZE-17253/6.2.3 podprogram 1: Národní program konzervace a využívání genetických zdrojů rostlin a agro-biodiversity. Kolekce: brambor.

